

DÜSEVNI LISZT

Mészecske verszke novine.

Vu iméni prékmurszke evang. síniorije redite¹
i vödávník: FLISZÁR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopiszi sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevni Liszt“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsztvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejlacsilo

gorivzeme vszáki evang. dühovnik i vucsitel.

Tí szi — pri meni.

*„I csi bi hodo po szmrti kmicsni dolé,
nebojím sze neszrecse: ár szi tí pri
meni.“ (Zolt. 23, 4.)*

Jeli bi mogôcse bilô tô, ka je vere 'zítek, bole prôszto i z-ednim bole zavádno vöpovedati, liki je tô eti vu dávnoj 'zoltárszkoj rêcsi povêdano? „Ti szi pri meni“, ete stiri krátke recsí szo tak prôszte, ka je edno dête zarazmi i z-ednim z-taksov globokov isztinov pune, ka je te nájbole zevcseni cslovek nemore popolno-ma vözájmlati. Rávno od etoga versusa 23. 'Zoltára je pravo te nájvéksi nemski premislávec i filozof Immanuel Kant, ka med vszém onim, stero je vu szvojem 'zítke csteo, nê je bilo niti edne rêcsi, stera bi nyemi taksi trôst obezsala, liki ete versus. „Tí szi pri meni“ — sto tô lehko právi, tiszti zná, ka zadéne tô, naj vere 'zítek 'zivémo. Eto znati praviti: je zadoszta k-'zítke i zadoszta k-méranyi.

Ali sto bi mogao praviti dônok eto! Ednôk je eden eto velikoszt rávno tak prôszto i isztinszko, liki je vu etom versusi, mogôcsi bio praviti od szébe. Gda je sô prôti szvojem nájte'zkêsim vöram, gda szo nyegovi vucsenici nateliko bilí, ka ga odsztávijo, ka sze vu nyem szpácsiyo, ka ga zatajijo i odájo; gda sze je pripravlaao na szvojega trplênýa te'zko pôstôpiti i kríz je 'ze szploh blúzi sztao pred nyim gorposztávleni — té je szvojem vucsenikom dopúsztó eden máli notripo-

gléd vu szkrivnoszt môcsi, stera takso zmécsavo mirovno znásati szpodobnoga vcsini i nyim je ete recsí pravo: nê szem szam, ár je Ocsa z-menom. Jeli szo pa ete recsí nê liki vöoznanyena szkrovnoszt nyegovoga cêloga 'zítka? On vu vszém i povszédik Ocsó vídi. Vu 'zmetnom boji i te'zkom deli nyegovoga 'zítka ga vodi nebeszkoga Ocsé nevidôcsa róka. Vu tihoti molitvi je Ocsa 'znyim.

Nê szem szam, ár je Ocsa z-menom. Da bi i mi etak znali praviti! Nas 'zítek bi drúgo lice dôbo. Nase recsí bi nácsise zonênye mele, nase míszli bi nacsisi zdr-'zétek zadôbile, nas 'zítek pa edno mocsno, csiszto linio. Ali tô je nasa nepretrgnyena nevola, ka szmo mi tak dalecs od Bogá, ka szmo tak malo mogôcsi znati i csütiti vu nasem isztinszkom 'zítke od toga, gda bi rêszan lehko pravili vu szebi: Tí szi pri meni.

Bôg je vsza vcsino, naj szmo mí mogôcsi etak praviti. Bôg scsé pri nami bidti i pri nami je. Z-dalecsine, vu steroj je nigda za nász lüdi bio, je blúzi prisao k-nam. Prebivájôcsi vu taksoj szvetloszti, k-steroj niscse nemre pridti, je na ete szvét prisao. Va Jezus Krisztusi je szploh blúzi prisao k-nam. Ono prepaszt, stera je Bogá i szvét razlôcsila, je premôsztsena. Oudprlo sze je pred nami szlobodno prihájanye k-Nyegovoj miloscsi. Nê szmo vözaprêti, nê szmo na szébe zaniháni. Bôg je eti, Bôg je blúzi, ete evangelium je on — Immanuel, ono Bo'ze imé, stero

telko zadéne: Bôg je znami vu vszój nasoj nevôli i vu vszákóm vrêmeni.

Bôg je blůzi k-onim, ki ga zezávajo, k-nyemi sze zdůhávajo. Molitev nasz pripela blůzi k-Bôgi. Li molécs sze navcsimo to, ka ete stiri krátke recsi: ti szi pri meni, tak prôsztó i dônok tak velicsasztno i globoko velijo. Tak bode veszéla nasá hodba, tak zadóbimo dobro szpervájanye k-nasemi zemelszkomi potůvanyi i krepek trôst k-nasemi domôidényi, csi szmo sze návcsili po veri praviti: **tí szi — pri meni.**

Prekmurszkoga evang. podpor. drůsta zapisznik

gorvzétí 1929. leta aug. 5. dnéva v Bodonci drůzánóm szpráviscsi.

Visziko postůvano szpráviscse!

Z-nôvoga szmo sze vkůp szpravili, naj racsun dámo od ednoga leta safarsztva i naj vidimo, káksi szád prinásajo podpornoga drůstva 'zukavci, jeli szmo sze priblizali k nasemi vóposztávlenomi cili? i jeli mámo vszigdár obilno 'zétvo csakati tam, gdé szmo z vűpaznosztjov széjali?

Prekmurszko evang. podporno drůstvo je 'ze vu zacsétki pred szébe té cil posztavilo, ká

zedne sztráni de sze szkrbelo, najnase fare brezi voditelov, dűhovnikov, vucsitelov i inspekto-rov neosztánejo; naj na tá mészta nasi szinovje pridejo, tak ka vu prisesztnoszti nam nede trbelo té csesztnike z-tűjinszki dr'zav prosziti, kak sze tó escse zdá godi v Jugoszlávije nisterni krajina; zdrűge sztráni pa za cil szi je posztavilo, szlabe fare podpérati i te raztorjene vernike vkűpeszprávlati i organizirati.

Te prvi cil szmo tak miszlili doszégnoti, ká szmo dokoncsali v Murszkoj Szoboti pri gimnaziji eden „evang. dijaski dom“ gori posztaviti, v sterom mo z pomocsjov nase seniorije, nasoj evang. cėrkvi prisesztne voje i csesztnike gojili. To idejo szo nasi verniki z velikov radosztjov szprijali i vu krátkom csazsi v-'zitek szpelali, gda szo „dijaski dom“ z-tak velikov áldova gotovnosztjov tak hitro gorposztavili. — Nase evang. podporno drůstvo je tůdi na té cil obrnilo do tega mao véksi tál szvoji létni dohodkov. Vcsenyá 'zizájôcsa mladézen sze je pa pascsila v té „dijaski dom“, kak ta 'zédna csrêda k hladnoj vretini; tak da sze té dijaski dom hitro napuno i escse preteszen grátao. Ali csi rávno nase podporno drůstvo i nase fare szo od leta do leta prneszle szvoj áldov na oltár nasega dijaskoga doma, i csi rávno té dom je napunila vcsenyá 'zizájôcsa mladézen: dônok csi sze nazá zglédnem na ta preminôcsa lêta dijaskoga doma, bojim sze, da nas pred szébe posztávleni cil doszégnoti nigdár nebomo mogli.

Nedű'zna i pokorna Mirjám.

Vu naszledűvajôcsi redáj doli szpisemo odzgora imenűvane nedű'zne izraelszke devojke, stera je proti roditelom nateliko pokorna, szvojemi národí vdána csi bila, ka sze je za blagoszlov národa na áldov dála, nocsi je nyéni zárocznik Jothám herceg 'znyôv odszkocsiti steo. Napriprávlanye vó odlecsno vremen z-sésztdeszét dnévov je 'ze szamo eden bio odzajaj. Zgôdila sze je pa prigoda naszledűvajôcs: Jefte, *Mispát* izraelszkoga várasa voj je z-midianci v-boji sztao. Pred boja zacsétkom sze Jehovi (Bôgi) za obládnoszt molécsi, je oblűbo, csi midíance obláda, ka domôpridôcs nájprvle zaglédne, nyemi aldűje, Po obládnosztí domôidôcs, szo domovincsarje prednyega sli ga pozdrávlát. Nájnaprűj je lasztivna jedina csí, tá lèpa pobo'zna Mirjám slá. Nyô je tak zagledno nájprvle, — ona bode

tak zahválnoszti áldov. Oblűbo je po'zalűvao, ali popevje i sztarisi szo jo nê privolili prelomiti i Bo'zo szrditoszt na národ i váras provokálivati.

Eleázár vísesnyi pop je negenyeni obsztao. Jefte, ki je ono tesko oblűbo dao, je nepotrôstani bio. Prekűno je szam szebé, szvoj 'zitek, rodsztva szvojega hip i vu velikoj britkoszti sze je escse z-pesznicov protio prôti Jehovi.

Mirjám, Jeftea lèpa csí, stera je za izraela blagoszlov, po ednoj neszpametnoj oblűbi áldov mēla posztánoti, je vönē v-lugasí med rô'zami szedēla. Tihi hlád je vlēkao, zmēnyajôcsi sze z-liszťjem i vcsászi, vcsászi nyē je lèpe bruncsne licojne vlaszē szkosao. Na bēlom obrázi sze nyē je vdánoszt, podánya plemenitoszt kázala. Vűszta szo sze nyē vcsászi nemáratno genole.

Zárocznik Jothám herceg je pred nyénimi nogámi na tle szedo i molo sze ji je, szkuzécse

Nasi dijacke sze v Szoboti szlabo vcsijo, szlaba szvedocsansztva dobivajo, i csi ji rávno v ní'zji gimnaziji doszta jeszte, v visjo gimnazijo komaj pride eden, ali dva.

Tô dugoványe je mené prevecs ob'zalosztilo! Doszta szam szi premislávao, ka bi bio zrok tomi? Ali vu krátkom caszi bi na teliko degenerirano grátalo nase lüdsztvo, ka nyega szinovje bi v sôli nebi mogli sztopáj dr'zati z drúgimi dijaki?

Szreca! kâ hitro szam sze [zagvüsao, kaj zroke nê szamo v nasi dijákaj, nego v drúgom dugoványi tüdi moremo iszkati.

Nisterni z nasi dijákov, steri szo sze v Szoboti nê mogli vcsiti, steri szo szlabo szvedocsansztvo dôbili, szo odisli v Sloveniji na drúge gimnazije, i tam nê szamo ka szo z-med te prve dijake prisli, nego zgôdilo sze je, kâ dijak steri je v Szoboti z-ednoga predmeta nezadoszt-no dobo, na drúgoj gimnaziji je z-tisztoga predmeta prav dobro i escse poszebno hválo dobo. Drúgi diják, steri sze je v Szoboti szlabo vcsio, na drúgoj gimnaziji nê szamo ka sze je dobro vcsio, nego goszpodje professorje szo nyemi szpravili drúge szlabse dijake, naj je vcsi, ali instruera. I tak z toga vidimo, csi sze nasi dijaki v Szoboti szlabo vcsijo, toga zrok nê szamo v dijákaj, nego v drúgom dugoványi tüdi moremo iszkati.

Dugo szem iszkao toga zrok, dokecs na-

szlédnye szam sze namero na edno dugoványe, stero zná bidti malo szveklôcse vr'ze na tô nase pitanye.

1929. apr. 20. je v „Düsevni liszt“ eden cslanek napiszani pod tem titulusom: „Evangeliičani in desetletnica gimnazije v Soboti.“ Sto je piszao té cslanek, nevem, ali miszlim, da je z profeszorszke rôke mogao pridti. Vu tom cslanki sztoji szlédécse:

„Procent evangeličanskoga dijaštva je v nižjih razredih presenetljivo visok; z ozirom na število evangeličanskoga prebivalstva v Slovenskoj krajini naravnost abnormalno visok in se v tej višini trajno gotovo ne bo mogel obdržati.“

Reditel „Düsevnoja liszta“ szampita: „zakâ nê? Naj szamo bode nadarjeni naracsšáj! Ár sze pri studiranyi pred vszem na nadárjenoszt trbê ozirati, i nê na narodnoszt, ali na vero.“

Visziko postüvano szpráviscse! Z-toga cslanka jasz tô vidim, da bi vu prisesztnosztí káksi numerus clausus steli [prôji nam v-'zitek szpelati? Ali lahko bi 'ze tô zrok bio, za steroga volo je tak malo dijakov prislo vu visjo gimnazijo?

Ka mámo tak 'ze csiníti. Csi sze nasi dijaki na Szlovenije [drúgi gimnazijaj bole vcsijo, poslimo je tá, stero szo pa tüdi gvüsno tak dobre, kak Murszko-Szobotska giimnazija. Ali csi v racsun vmememo nasega lüdsztva szir-

ocsí proti nyê prizdignovsi: „Mirjám, drága moja lêpa zárocšnica, tí szi moje zvelicsanye, meni obervszega nájdrgasa, jeli bos sla z-menov? Vsze je pripravleno k-pobegnjeni.

„Naj moj ocsa prelomijo oblúbo i Jehova szrditoszt doszégne izraela? Mispát, ete drági, lêpi váras Ammon (midiáncov voj) z-mecsom, z-ognyom preprávi? Nebodem sla, drági Jothám, v-gojndno v-zôrje me naj pela visnyi pop k-aldüvanya oltári. Naj sze prelejé moja krv za národa resítev. — Jaz naj odszkocsim, pobegnem, da szi z ednim csinényem vekivecsen 'zitek mam ogvüsati? Moja szmrt je gorsztanénye, moja szmrt je vekivecsen 'zitek. I jasz 'ziveti scsém naveke, vu mojega národa szpómenki.“

Jehova? Tak stímas, ka Jehova 'zelê ete áldov? Mogao bi on tak neszmileni bidti, ka bi z-ednim krvnim zákonom porúšo to nájjakso szvojo násztavo? Mirjam, tebê je Jehova v dob-

roj, v vedrnoj vóli sztvôro i tí tak stímas, ka on znícšenym toga nájjakšega sztvorjenja, szam szebé oszramotí? Nê Mirjám, oblúbe krven zákon neszhája od Jehova, nego po krhki, krátkoga previdénya lüdi je nasztávleni. Sztô telcsícsov nyemi na vtihsanye aldújete, csi bos z-menom sla. Ocsa ti pa? Nedo prelomec oblúbe, csi áldova ág nec miné. Mirjám, jasz nevém, csi me nebodes bôgala, Jehova, vero, vsze zatajim i odvandram tá, gde püsztin derécsa zvirina z-vihérom vréd trôbijo. Ali pa z tebm vréd doli nagnem szvojo glavô na aldüvanya oltár.“

Mirjáma trdoszt sze je zmlácsila. Z-bli'zánye bre'zine sztô devojk placšne peszmi glász, stero szo jo 'ze pétdeszét i devét dní nôcs i dén 'zalüvale, je veter prêk prineszao. Mirjám je v-tom megnenyi na útrásnyi, na sétdeszétí dén miszllila, na steroga more aldüvana bidti, sztrôszila sze je, po cêlom teli jo je mrzlica oszípala.

mastvo, tō szamo tak bode mogōcse, csi nase podporno drŷtvo escse v vĕksoj meri bode podpĕralo tĕ dijáke, steri sze na drŷgi gimnázijaj vcsijo. — Mi vszi pa v-vĕksoj meri moremo podpĕrati to podporno drŷtvo, i szkrbeti sze, naj od leta do leta vĕksi bodejo nyega dohodki.

Nasega podpornoga drŷtva drŷgi cil je pa te szlabe fare podpĕrati. V-tom táli v-prvoj vrszti naso szkrb moremo na to málo, szlabo, na exponĕranom meszti bodocso dolnje-landavszko faro obrnōti, stero — dokecs sze nepovĕksa i mocsnĕsa negrāta, — lĕtno podpĕrati moremo. I tĕ podpore je ona tŷdi vrĕdna, ár na podpornoga drŷtva oltár, je tĕ fara prineszla najvĕksi áldov.

Edna nasa nájszlnĕsa du'znoszť je pa tĕ csasz; — kak szam 'ze to na ednom drŷgom szpráviscsi nasim cerkevnim voditelom naprĕ dao, — organizĕrati naso misio prek Mŷre vu Apaĕknoj krajini, Z-Prekmurja sze je vu zádnyem csaszĭ vnogo evang. dr'zin odszelilo v-to krajino, steri szo zdaj vu cerkevnom i verszkom 'zitki celo vu 'zaloszťnoj sztávi; v-cerkev za volo velike dalecsine nehodijo, nyihovo deco pa niscse nevcsi na vero i vadlŷványe, Du'ze tō tak nemore oszťati. V-tom tali nikaj more vcsiniti nas distrikt, nasa seniorija i nase podporno drŷtvo tŷdi.

Visziko postŷvano szpráviscse! Z-toga vidimo, ka vnogo je nase delo; vnoge szo rane

„Oh Jothám, kak lĕpi je 'zitek, i kelko sztōkrát bi jaksi bio z-tebom vkŷp 'zivetĭ. Zorjo vu küslĕno opojenoszť vtopiti, vecsĕr, te szkroven mrák, gda ciprusje bojavno sŷmĭjo i nardusov dĭs gene pridŷhávanya 'zĭvce, 'zelno pozdrávlati. Oh Jothám, zaká je tak neszmĭleni i trden nas Bōg, Jehova“ ?

„Drága Mirjam, blŷzi je szmrt. Vŷtro de sze vu Mispábi velika nále'zna vno'zina pritiszkávála okōli aldŷvanya oltára, erdĕcsa tvoja krv spricne na Eleázara vĭsnyega popa obráz i tvoje kōszťi tam bodo le'zale na aldŷvanya ōgnyĭ. Mirjam, zvōn Mispán várása tŷdi jeszťe 'zitek, naj 'zĭvéjo i bodejo vkŷp z-neszmĭlenimi zákonomi i návadmi oni, kí szo zadoszťa blázni nyĕ trpeti. Nájni gláven zákón, steroga nama je Bōg vu szrdcé napiszao je: lŷbézen. Mirjam hitiva prvle, kak mrakne.“

„Nĕ, nĕ nemrem!“

na tĕli nase sz. materĕ církvĭ, stere szmo du'zni zavĕzati i vrácsiti. Ali 'zaloszť, da za tō malo szredsztva, malo vrásztva mámo. I tomi vĕksi tál je zrok nasa mlácsnoszť, nasa nemárjenoszť. Vnōgoj fari nega nikse agilnoszťĭ pri pobĕranyi dárov na nase podporno drŷtvo. Nasega lŷdszťva pazko na to drŷtvo, pri podpornoj bo'zjoj szlŷzbi bi trbelo goripozvati, i jeszťe fare, gde sze podporne bo'ze szlŷzbe, — csi rávno szo naprĕ szpĭszane, — niti ndr'zĭjo. Nase lŷdszťvo bi 'ze vu sōli na áldova gotvoszť mogli gojiti i z med pobĕranyom dári, toga drŷtva odicseni cil, pred decov preszvētĭti. I 'zaloszť, keliko sol mámo, v steri sze pobĕra na eden i drŷgi cil, ali na nase podporno drŷtvo je escse ni pare nĕ dáno! Jeszťe fara, v-steroj sze escse po vesznicaj od hi'ze do hi'ze ne proszĭjo dári, nego tō rĕsi z-ednov drtinov, stero z szvoje farne blagajne dá na cil podpornoga drŷtva.

Tō pa nadale neszmĭmo tak niháti! Z-nase mlácsnoszťĭ sze moremo gorizbŷditi i na pōti podpornoga drŷtva vĕkso agilnoszť pokázati. — Jeszťe fare, stere szo do etoga mao 'ze tŷdi vrĕle bilĕ vu szlŷzbi nasega podpornoga drŷtva i gda tĕm z szrdcá hválo dam vu imĕni našega drŷtva, te mlácsne i vtraglive pa prosim, naj poetom bole vrĕle i agilnĕse bodejo vu pobĕranyi dárov za tō nase drŷtvo.

Po etom predsĕdnik podpornoga drŷtva

„Bos sla z-menom!“

„Nemo! to je nĕ mogōcse...“

„Mirjam, Mirjám, jaj szrdcé moje, vŷtro nede szvētilo szunce na nébi, vŷtro do vszi v-placsi, z-pepĕlom oszĭpani vu Mispábi, sztarsi szĭ razcsĕsejo placsé, mladĕnci pozábĭjo lŷbiti, matere mrtve otroke porodĭjo. Oh jaj nam!“

Szťō devojk placna peszem sze je tŷzno, bajavno csŷla od bre'zine kraja.

I tĭva dvá, od lŷbave opojĕnĭva zárocsnikaszťa drgetajōcs, veszĕlo hitĭla ŷprotĭ 'zitki, blájzenszťvi i obládnoszťi.

I rávno, kak szťa szkōsz Mispán várása vrát hitro stela meknoti, eden szĕre bráde, v-bĕlĭ gvant oblecseni sztarec je szťōpo pred nyĭdva.

„Eleázár!“ — nyĭma je vŷjslo naednōk obema vō na lampe i na kōlina szťa szpadnola pred nyĭm.

Vu szťarca ocsáj je szrdĭtoszťĭ plamĕn goro.

naprê dá, ka vu tekocsem leti je vu poszebni faraj szledécsi áldov nabráni na podporno drústvo :

1.) V-Mursko-Sobotskoj fari : a) konfirmandusje 305·50 D. b) pobéranye po vesznicaj — c) mosnya i ofertorium 2699·50 D. — 3050 Din.

2.) V Püconszkoj fari : a) po vesznicaj pobéranye 1263·70 b) mosnya, ofert. 450·75, c) v cerkveni ladicaj 27·30 d) konfirmandusje 198 D — 1939·75 Din.

3.) V Bodonszkoj fari : a) ofert. mosnya 282·70 i 20 gr. b) v soláj i konfirm. 386·20, c) po vesznicaj pobéranye 937·20 — 1606·10 Din. i 20 gros.

4.) V Gornye Szlaveckoje fari : a) ofert. 130·70 i 1 S 30 gr. b) v solaj 123·50, c) po vesznicaj pobéranye 847 — 1101·20 Din, i 1 S 30 gr.

5.) V Petrovszkoj fari : a) ofert. i mosnya 160, b) v soli —, c) po vesznicaj 602 — 762 Din.

6.) V Dolnje Lendavszkoj fari : a) ofertorium 35, b) po hí'zaj pobéranye 665 — 700 Din.

7.) V Kri'zevszkoj fari : a) offert. i mosnya 188, b) solszko pobéranye 153, c) po hí'zaj pobéranye 200 — 541 Din.

8.) V Hodoskoj fari : a) offert. i mosnya 91·10, b) v sálovszkoj soli 32, c) po hí'zaj pobéranye 249 — 372·10 Din.

9.) V-Morávszkoj fari : a) offert. i mosnya 137·55, b) po hí'zaj pobéranye v Morávci 51, c) Kùhár Jo'zefa dar 20 — 248·55 Din.

10.) V Domanjsevszkoj fari : a) offertorium 135, b) v soli —, c) po vesznicaj — 135 Din.

Áldovi vszevküp 10,455·70 Din. Z-prvésega leta osztanek 1.859·30 Din. interes 222·20 Din. sinyorszkoja gyülésa offert. 984·70 Din. Vszevküp 13,521·90 Din.

Csi priglihavamo poszebne fare poleg vernikov racsuna, vidimo, ka ta nájménsa fara, to je *Dolnye Lendavszka* fara je primerno nájvecs aldüvala, ár na 423 düs je dála 700 Din. tak na vszákó düso 1·65 Din. 2. Murszka Szobota na 2369 düs 3050 Din. tak na vszákó düso 1·33 Din. 3. Gornye-Szlavecka na 1741 düs 1101·20, tak na vszákó düso 65 p. 4. Bodonszka na 2966 düs 1606·10 Din, tak na vszákó düso 54 p. 5. Püconszka na 5059 düs 1939·75 D, tak na vszákó düso 38 par. 6. Hodos na 1112 düs 372·10 Din, tak na vszákó düso 33 par. 7. G. Petrovci na 2930 düs 762 D, tak na vszákó düso 26 p. 8. Moravci na 1650 düs 248·55 D, tak na vszákó düso 15 p. 9. Kri'zevci na 4259 düs 541 Din, tak na vszákó düso 12 par. 10. Domanjsavci na 1482 düs 135 D, tak na vszákó düso 9 par.

Tô je nakráci moje naprêdávanye, i proszim visziko postüvano szpráviscse naj to naznánye vzeme.

Podpornoga drústva szpráviscse, je Siftár Károly predszednika naprêdávanye naznánye vzélo i na meszti nihálo.

„Preklétiva! Jehova zákone z-nogámi klacsára. Nazáj, nazáj, naj mi szrditoszti plamèn nedá váj nájgroznê kunôti.“

I devojko je vu Bo'zem iméni z-szebom vlékao.

*

Jothám herceg je szkôsz odisao vrát. Proti nébi je glédao i govorio:

„Nevém sto szí ti neszmileni, vu koga iméni té szôd csinijo. Ali, csi sze pa tô pôleg tvoje vôle godi, te zatajim, zavr'zem i odsztôpim od tébe. Ti szí dao meni Mirjámó! Zaká mi jo tak vzemec vkraj? Ali zakaj ne scsukne tvoja szrditoszt one, ki mi jo vzemejo? Oh 'zitek, bláj'zensztvo, radoszt, naveke szte me osztavili!“

Jothám herceg sze je pred Mispa várasa vrátami z-lasznim mecsom preszmečno. I da je zvóna várasa mrô, pôleg nyihove návade szo

ga tam nepokopanoga niháli, dokecs szo ga orli i sokáli né potrosili.

*

Eleázár visnyega popa mecs i béli pláscs je krvávi bio, gda je od aldüvanya oltára vkraj sztôpo. On dén szo szí izraela sztárisi zgornyi gvant zrazpráskali i devojke szo jávkajôcs vdiljek sle po várasí. I vu onom leti szo matere vu Mispábi mrtve otroke rodile.

F. J.

„Blagoszloveni je Bôg i Ocsa Goszpodna nasega Jazusa Krisztusa, Ocsa szmilenoszti i Bôg vszega obeszeljá, ki nász obeszeljávu vszoj nasoj nevôli.“ (2. Kor. 1, 3—4.)

*

Anglija. Ta poznána delavcov voditelica, Miss Margaret Bondfield, kotriga parlamenta, je právila na példo, ka bi za nyô né bilo práve nedele, csi nebi mogla idti vu cérkev.

Na gortálanye sume je dokoncsano, kaj

1) Dolnya Lendavszka fara dobi	4000 Din
2) Gornya Szlavecska „ „	2000 „
3) Domanjsavszka fara dobi	2000 „
4) Dijaski dom dobi	1000 „
5) Novi-Vrbaszki diakon. dom dobi	1000 „
6) Prek-Mure bodocsim ev. verebratom	2000 „

Vszevküp 12.000 Din

Vise osztányena suma sze pa naj odneszé k prisesztnoga leta racsuni.

Potom pa cerkevni predsednik escse ed-nok zahváli szpráviscsa vszem kotrigam, kaj szo tak dobre bilè i na szpráviscse prisle i z tem szpraviscsa zaklücsi.

SIFTÁR KÁROLY

cerk. predsednik.

Zapisznik potrdili :

Dr. SKERLAK ALADÁR l. r. HIMA SÁNDOR l. r.

Evang. cérkev v Gornji Szlávecsi.

Bohorič Adam i Dalmatin Jurij.

Od Bohorič Adama znamo samo telko, ka je bio l. 1546. na wittenberškoj univerzi, gde

se je včio pri velikom reformatoru Melanchtoni. Návčo se je nemški, latinski, grčki i hebrejski jezik. Bohorič je znao pôleg tej jezikov tüdi slovenske jezike, posebno hrvatski. Poznao je tüdi glagolsko književnost. L. 1551. je prišao kak profesor („magister philosophiae“) domô. V Krškom je začno svoj konviktuš. L. 1566. je prišao, kak ravnatelj deželne latinske šole v Ljubljano i l. 1582. je bio vpokojen. Ali dvè leti potom je grátao deželni šolski inšpektor. L. 1598. je ešče živo, ali gda je vmrô, nevèmo,

Znameniti je v tom táli, ár je napisao slovensko slovnico (jezicsnico) z-napisom : „Arcticae horule“ (t. j. „Zimske vörice“), štera je bila vödána v Wittenbergi l. 1584. Bohorič je svojo slovnico napisao po Melanchthonovom zglédi. Njegova slovnica se je nücala kak fundament všem slovenskim slovnícám, štere so sledi bilè vödáne, ta do Prklina („Kraynska grammatika“, vödána l. 1768). Bohorič je napisao pôleg slovnice tüdi šolsko začetnico (ABC) za nemški, latinski i slovenski jezik. Napis toga dela je bio : „Elementale Labancense trium linguarum, v Ljubljani, okt. 1578.“

Glavno delo slovenske reformácije je pa biblia, štero je vödao Dalmatin. Dalmatin se je rodio v Krškom l. 1546. i hodo je do blüzi 19. leta svoje starosti v Bohoričevo šolo. S podpora deželni stánov, štero sta njemi spravila Trubar i Krelj, šô je v „samostansko“ šôlo v Bebenhausen, po ednom leti pa na univerzo v Tübingeni. Včio se je jezike i teologijo i tüdi slovensko pisanje pod Trubarovim vplivom, ki ga je podpérao s penezi. Dokončao je ešče v Tübingeni presztáv prve Mozešove knjige. L. 1569. je grátao profesor i prišo l. 1572. v Ljubljano za nemškoga i slovenskoga predgara. V Ljubljani je v trej letaj dokončao preobračanye biblije. Biblia je bila naštampana l. 1583. v 1500 eksemplari z letnicov 1584. v Wittenbergi. V domovino so jo poslali v lagvaj, kak trgovsko blágo. Dalmatin je napisao pred biblijov več drügi cérkveni knjig. Z biblijov vréd je tüdi vödao péti natis pesmene i molitvene knjige.

Dalmatinova biblia za slovensko literaturo ravno takši pomen má kak Lutherova, štera je bila 50 let prvlè vödána, za nemško literaturo. Postávila je náimre fundament slovenskomi pismenomi jeziki. Dalmatinova biblia je : zaistino čüdüvanja vredno delo. Ka je zmogao slovenski jezik 30 let po tistom, ka je bila vödána

prva slovenska kniga, tákše velko delo, je zaistino potrebŰvalo takšega človeka, kak je bio Dalmatin. Dalmatinovo biblio so nŰcali tŰdi katoličanski dŰhovniki. L. 1602. je sam rimski pápa dao dovoljenje za to. Dalmatinova biblia je bila fundament vsém katoličanskim biblijam i tak se ešče dnesdén v katoličanski cérkváj glásijo bože reči s predgance z Dalmatinovimi i z Trubarovimi rečami.

Pesmene knige.

Poleg katekizmusá i biblie so za protestante glavne knige bilé Pesmene knige. Ešče dnesdén mámo jeli mi tŰdi svoje pesmene knige, z šteri v cerkvi i tŰdi domá vrelo popevamo. Prve pesmi je napisao že Primož Trubar. Prve „Pesmene knige“ je pa vŰdao Juričič. To so bile takzváne: „Ene duhovne peisni“. Štiri let sledi so bilé vŰdáne Trubarove cérkvene peszmi z notami. Sledi je bila vŰdána zaporedoma dvakrát. V trétjem vŰdávanji se je pokazao obrvim Dalmatin. Štrto vŰdávanje „Pesmarice“, štera je ešče več Trubarovi i Dalmatinovi pesmi mela, je bilo l. 1579. Péto vŰdávanje je preskrbo sam Dalmatin v Wittenbergi l. 1584. Pri vsákóm vŰdávanji je bila pesmarica bole bogata vu pesmaj. Šesto vŰdávanje je preskrbo Trubarov sin Feliciján l. 1595. v TŰbingeni. Protestantska pesmarica se je nŰcala tŰdi v katoličanski cérkváj ravnotak, kak biblija. Sledi, gda je bila katoličancom prepovedana, so se dŰnok ohranile ništerne pesmi po rázločni pesmeni knjigaj katoličanski pisatelov 17. i 18. veka. ČŰtim se dužnoga pri toj priliki povedati níkelko reči od naši pesmeni knjig. Mi smo svoje prve pesmene knige dobili 226 let sledi, kak naši slovenski verebratje.

Prve pesmi je napiso naš „mali Luther“ Števan KŰzmič. Napisao je vnoge cérkvene i mrtveče pesmi, ali prle, kak bi je vŰdao, je premino. Te po KŰzmič Števani napisane pesmi je vŰdao l. 1789. v Šoproni Bakoš Mihály križevszki, sledi Surdski dŰhovnik. On je níkelko pesmi i molitvi k-coj napisao. Te naše prve evangeličanske pesmene knige májo napis: „Nouvi gráduvál, vu sterom sze vŰ zebraáne, pobougsane, i zdaj v ete nouvi réd posztávlene dŰhovne peszmi nahájajo szamomi Bougi na díko vŰ dáni. Stapani v Soproni. V leti 1789.“ To so, kak sam že omeno, prve naše pesmene knige. Eden eksemplar se najde ešče zdaj v knjižnici

sobočke fare. TŰdi g. Fliszar J. vučitel májo eden eksemplár, šteroga pa prednji tál fali.

DrŰge pesmene knige nam je dao Barla Mihály KŰvágó-EŰrski dŰhovnik. L. 1821. je je dao vŰ: „Krszcsanszke peszme knige“, štere so bilé štampane v Šoproni. Te drŰge pesmene knjige so se nŰcale do l. 1848. One se ešče dnesdén najdejo pri vnogi evangeličanski familijaj. Dosta bogše pesmene knige, štere ešče dnesden nŰcamo, so pa: „Krszcsanszke czérkvene peszmi. VŰdáne szpráviscsam evangelicanszki“. VŰ so bilé dane obrvim l. 1848. i do dnesden so doživile vnogo vŰdávanj. Ešče dnesden se spevle žnjih díka Bougi i kak je viditi se bodo ešče dugo nŰcale, ár do zdaj ešče nemamo pesnika, šteri bi bio zmožen bogše napisati.

Na konci se nesmim spozabiti Števan Szjártovi: „Mrtvecsne peszmi, stere szo z-sztári piszem vkŰp pobráne, pobougsane ino na haszek szlovenszkoga národa zdaj oprvics na szvetloszt dane po S. S. P. S. v Szombateli 1796.“ Te prve mrtveče pesmene knige ešče dnesden z velikov lŰbéznosztjov nŰcájo lŰdjé pri mrtvecsi prilikaj, no csi meszto nyi ze doszta bŰgse jesztejo po Kardos Jánosi hodoskom dŰnovniki v-1845. l. vŰdáne.

IVAN PINTARIČ.

NaszledŰvanje Jezusa.

Jezus ti nas voj
V-nami vszigdár boj:
Hodi ti vedno pred nami,
Idemo po tvojoj pŰti!
Děszno nam darŰj
I nász korunŰi!

Csi mŰcs zmenkáva,
Vola osztávla,
Pomágaj i ravnaj nász szam,
Nika nam nezménka, tŰ znam,
Po boji pela
K-tebi pŰt tészna.

Csi me zménkanye
Te'zí mantránye,
Csi glédam, ka drŰgi trpi,
Vcsi me sztrádati, trpeti,
Dicseni je cil,
Szrdce mi boj znyim.

'Zítek tebi dam
Ino vsze, ka mam,
Rad tá niham ino tá dam,
Trôst, vûpanye li v-tebi mam.
Ki verno ide,
On v-nébo príde.

ZÁBRÁK DÉNES.

Evangelicsanszki stampi.

Vu vezdásnyi, rádióa i zrácsni motorov (letal) szenzációzusni hipaj, gda vsze znáglov bisztrôcsov szpunyáva szvoje poszle; gda lehko právimo, ka i národ cslovecsanszki od prvésega odloesno, v-hitroszti i v-nágloszti 'zivé: potüvanye, delo, vsze ôpravice, sze v-bisztrôcse tekáji szpunyávajo: szo stampi ona gibna môcs, stera vszemi nábrszno môcs dá; tej szo on motor, okôli steroga sze vsza vrtíjo i vsze hitroszti nevtajena skér jesztejo. Naprê pomágajo i siríjo ideje, k-odraszki i k-cíli pripelajo ona namenývanya, vu steri szlú'zbi sztojíjo. Zato vsze organizácie, vsze násztave, drú'ztva, stampe posztávíjo v-szlú'zbo, naj tém le'zê v-'zítek prineszéjo szvoje ideje i doszégnejo pred szébe posztávlene cíle.

Eti v-Prêkmurji, od vszê krajín verebratov na szébe zaniháni, z-drúge vere verníkov môrjem pregrajeno 'zivôcsi evangelicsanje szvoje verszke cíle túdi li z-sürjenyem evangelicsanszki stampov scsêmo doszégnoti, z-protívnimi elementi sze bojüvati i szebé od znicsenya nevarnoszti obarvati. Dobro pômnimo escse, kak szo nam tô pred deszetimi létmi, vu ocsi sze nam hrzavsi níkáki proroküvali: ka za treszeti lét nede eti evangelicsána, ár szo nász szebi za na porob vr'zene nedú'zne ágnece dr'zali. Hvála visnyemi Bôgi, krepse sztojímo, kak prvle, nê szmo poméncali! Verevréloszt nasz je na peté posztávila! Zgodovine od sztotin vrêmenov mao vtrdjena pravica je znôva szvedôszto, ka sze protestantizmus nájbote te potrdjáva, gda sze te'zi i ka szilnoszt nigdár neprineszé 'zelnoga nászhaja.

Nasa evang. sinyoríja sze je poszkrbêla, da i mi prêkmurszki evangelicsanje túdi mámo verszke stampe, steri nász vküpd'r'zijo, steri szo poszvét nogam nasim na sztezi 'zitka, steri nász vu díhi preszvetsávajo, krepíjo, dúhovno hráno nam podeljávajo, steri pozványe je nase verszke sztáve naprêpomáganye, *evangelicsanszke zavéd-*

noszti podigdvanye i steri szo prôti nasi nepríjatelov netrplivoszti oszter mecs vu rokáj nasi. Tê stampi szo: „Düsevni liszt“, mészecsni csaszopisz i „Evangelicsanszki Kalendari“, szhájata od 1922-toga leta mao, zvôn teva escse, kak Düsevnoqa Lízta od hipa do hípa vödáne prílo'zbe, lêpa verszka cstenyá: „Vsze je dobro, csi je konec dober“, „Prêkmurszki evang. znameniti mô'zje“, „Patikáriosova biblia“, „Môzesa 5 i Josua knige“ i v-prisesztnoga létnika tekáji namenývane „Brez Bôga na szvêti“ lêpa verszka pripovêszti i po Kardos Jánosi presztávlene vu rokopiszí obarvana „Cérkevna historíja“ i. t. v.

Csi szo bár nasi verszki csaszopiszí escse premládi, dônok pa vu velikoj meri szlú'zijo szvoje pozványe i lübleni túvárisje jesztejo prínyí cstítelaj. — Ali túdi szo velika szpica vu ocsáj nepríjatelov nasi, kí vszáke féle neprílike, z-recsjôv i z-delom csiníjo, dabi je mogli csi nê fundati, ali komcsi bár za odürne posztavíti. — Norcsáríjo sze 'znyí jezika, (ár szo v-právom, sztárom prêkmurszkom, tô je tô v-prêkmurcov maternom jezíki, z-onimi literami píszani, z-sterimi je Küzmics szvoj Nôvi Zákon píszao) poménsávajo píszátele, píszátelszto, vszebino i escse tô krivoszt glászijo, ka jí prá escse evangelicsanje nelúbíjo i. t. v.

Privszemtom pa evang. csaszopiszí lepô cvetéjo i 'zelen szád prinásajo, steroga nájkrepse szvedôszto je rávno protivníkov obregüvanye, morgüvanye i netrplivoszt. — Nê dávno v-vödánom „Prêkmurski Profili“ nyega píszátel od protestánusov (evangelicsánov) jáko lübezni-vo (?) píse, z-steroga sze ocsiveszno vídi, ka nasz je dobrotívno steo v-hrbet brsznoti i vöpoká'ze vu tomtáli szvojo neobhodnoszt. Kritizálíva evang. dúhovnike, vucsítele, nase csaszopíse, nas jezík, evangelicsánov sztávo itv. Necsüdújemo sze nad tém, on je pred tém escse nê vido véndar vecs nigdár lütaranszkoqa csloveka? Kak katolíske Slovenie szín, nász pravnepozna, nê nase evang. cérkevne usztave i nase vadlúvanye. Vcsío sze je bár zgodovino, ár je zgodovina v-Ljubljani túdi zgodovina, nescse pa znati od reformátie, ka je po nyê národ cslovecsi zadôbo, tô je tô zevcsenoszt, maternoga jezika osznávlanye. Céli dojszpisz Prêkmurja lüdszke sztranke, klerikálno szago má, stero je pa jáko szlabo i nepravicsno doliszpízanye edne tákse krajine, gde vecsféle vadlúvanya lúdí 'zi-

vé. Na 30 i 31-tom sztráni sze norcsári, ka ne-ga evangelicsanszkoga kulturnoga 'zivlènya v-Prèkmurji, dühovnikov zèvcšenoszt i odvisenoszt kritizèra, szvetszke cèrkevne voditele, inspektore pa sálno scsé posztaviti pred cstitela, vsze ka tū od inspektorov velike prèdnyoszt, od dühovnikov odvisenoszt pise, globoko szvedocsi, ka v-tákse delo széga, steroga dühá nepozna. Ev. cèrkevna szv. m. cèrkev za dū'znoszt dene i vernikom tál vzéti vu ravnanyi cèrkevni dugovány i nè szamo na dühovnika porinoti gmajne ravnanye. Dühovnika dū'znoszt je Bo'ze szlū'zbe szpelávanye, materiálno ravnanye od vernikov odebráni, na tō valōn mō'zje szpelávajo, kí szo szvetszke sztráni dühovnika pomocsnici i nè nadzorniki. Kritizèra escse tō, ka sze dühovnici od vernikov odebérajo. Meszto toga demokratsnoga csína sze nyemi bole vídi dūhoven abszolotizmus. Nevídi, ka cèloga szvèta národje za demokracio hrepenèjo. Kak davi materializem reiiigioznoszt i kak je ni redek „oni kalvinszki greh“, na tō bi sze bōksa pèlda najsla pri francúzi, kí szo pa véndar katholicsáni? Neisztina je, ka bi proszo ev. dühovnik blagoszlovleno vodo, ali krsztno vodō . . .

Csi bi „Profila“ pizátel prav szpoznávao prèkmurszko lūdsztvo, bi mogao viditi, ka szo evangelicsanci z-nikaksim tálom nè od katholicsánov zaosztányeni, nego szo v-kulturni dobro naprè. Na 64-tom sztráni píta: „Kje szta Luthár i Kovács z-szvojov mladínov? Kleklioiva, Basova, Radohova, kak vítèzje naprè gèzdijo“ . . . Mogōcse je tam „orle“ vido korákati, ali pa v-Brezje na bucsè romarivati proceszijo?

Takse mí evangelicsanci necsinimo, nehodimo v-csūdna mészta Bogá iszkat, ár ga domá tūdi náidemo, gde ga lèhko vu dūhi i isztini molimo. Pa tūdi nedr'zimo za krsztsanszki 'zitek, csi sze nezrèla mladézen 'ze na sztranke organizèra i 'znyé csemérnov pitvinov z-politikov opája. Profila pizátel sze záto naj nesztara za naso mladino, ona sze osznávla vu dühovni lasztnosztaj i nè znábiddi vu zvonésnyí, zvodni návadaj. Dobro známo, ka bi nyemi rávno tō na veszélje szlū'zilo, csi bi sze nas máli sereg poménsávao i na nikoj sō. Za tō sze naj doszta tūdi nebriga, ka nasi dühovni pasztérje csinijo, oni na szvojega pozványa vizikoszti sztojijo i dū'znoszt szvojo brezi rekláme, pōleg szvojega nájbōgsega previdènya i obcsütènya na vernikov dūsevno naprèidènye i potrdjávanye szpu-

nyávajo. Tō je pa z-krive sztráni zgrabo, ka sze med szebom neprerazmijo, koga szpoznajo za voditele, nebodo od Profila pizátela tanácsproszili i ka bi „Dūseven liszt“ odklányali, je pa neszrámno ogrizávanye. Na 49-51 sztráni od cigána i skolnika doli szpizszano fabulo szemjasz, tē redōv pizátel za mojega mladinsztva pred 60-65-mi létmi tūdi csūo od lūdi gúcsati, stero sze je, kak szo szí teda gucsali kre Mōre na dolinszkom v-nisternoj gmajni zgōdilo, gde szo tisztoga hipa escse nekválifikálne skolnike meli, stere szo z-ovkraj Mōre lifrali i kí szo pōleg kákse szlabe mestrije, szabolije, csrevlarije, krbūl i mekléo rédjenja telko znali, da szo je v-cèrkvi tūdi ponūcali. Csi sze je tō z-isztinom zgōdilo, je rávno nè prekmurszki profil, ali je pa pizátel v-szvojega pizszanya vrèmeni vido v-Prèkmurji táksega skolnika? Zagvūszno sze je teda na szvojo krv namero. „Profil“ i priszpodobna pizszanya rávnp neporavnávajo prerazmènye pōti med onimi národmi, stere je Bo'za szkrbnoszt na vkūp'zivilènye zravнала, neká'zejo onoga z-velkim glászom nazvesztsávajōcsega bratsinsztva. Zaman miszli imenūvan pizátel, ka csi je on edno malo notri kukukno v-Prèkmurje i nika malo sze z-szvojimi somiszelniki informirao, zdā 'ze dobro pozna prèkmurszki národ i za pozvánoga sze dr'zi nyega dojszpisūvati i kritizèrati. Kak je viditi sze nyemi je nè poszrecsilo on cil doszégnoti, za steroga sze je na tō veliko delo (?) pōdao.

Názá sze povrnovsi na csaszopisze, moremo vadlūvati, ka sze je v-prvési létaj, pred bojnov i med bojnov vecskrát razprávlalo, naj sze evang. prèkmurcom szlovenszki verszki csaszopiszi dájo v-rōke. Zaká sze je nakanènye nè vteleszilo, toga zroke nescsem eto pōt naprè prineszti. Evang. stampi zdā 'ze od szedem lét mao szhájajo. Vszáki zacsétek je teski, ali záto sze nemamo tō'ziti, ka bi ji vernici nebi podpèrali. Cstítelje sze vszáko leto povéksávajo bár, ali záto je escse nyi racsun nè popolno veliki. Toplo porácsamo nasim vernikom Dūsevnoga liszta, Evang. kalendarija i drūgi verszki stampov podpèranye. Kí ga escse necstèjo, naj szí ga probajo narōcsiti i csteti, ga ne bodo mogli vecs osztaviti. Naszledūvanya pèldo nam ká'zejo z-szprōtnoga tábora, gde je eden vszáki cstítel z-ednim i siritel nyegovi csaszopiszov. Nè isztina, ka bi tē nevolni 20 dinárcsecov za Dūsevni Liszt i 8 din. za Evang. Kalendari na

edno celo leto, escse i te nájvéksi szíromák nebi bio szpodoben na szvoje dűse otávlyane priszkrbeti. Celo vòzide z-1¹/₂ litra vina. Csi tò eden i ov vkrajzeme od szvojege tēla i na dűhovno obrné, szí zagvűsno vecs haszka szprávi, kak pa csi je doli po gúti szpűszti i escse nē szamo ednòk szí beteg szprávi, szpozábi z-szvoje cslovecse plemenitoszti. Csi tēlo razveszeljávvas z-zemelszkov skodlivov pitvinov, hráni i razveszeljávav tűdi dűso tvojo z-dűhovnov pitvinov.

Vidimo, ka lűdjē radi cstējo nisterne szenzácíe gonécse, malovrēdne csaszopisze i vszàke féle fantázíe zgányajòcse, dűsi kvárne romàne, steri szo pa uprav nē návucsni i nē morálne vszebíne stampi, nego kvaríjo, náimre mladine dűhoven 'zitek, divjíjo i odtűhíjo od právoga krsztsanszkoga 'zívelnya. Vēm, csi edne novine v-ròke vzmemo, nemogòcse sze nam je nē sztrsznoti, kelko hűdoga dela sze v-nyi glászi? ! Továjíja, lűdi vmorsztvo i Bòg vē, ka vsze za hűdòbe nē. Po tákxi csaszopiszov cstenyē sze mladēzen od dnēva do dnēva bole i bole vu dűhi szkvarjúje. Nē szamo vu ednoga hűdodelnika szrdci szo mogòcse tákse novine zbűdile hűdòbe klico.

Opominamo tak znòva i znòva nase vernike, naj nezavr'zejo verszki szvoji stampov i Szvétoga pizma cstenyá. Szvéto pizmo sze po fal cēni pri vszàkom dűhovniki dobi za 25 dinárov i na eden cēli cslovecsi 'zitek povòli cstenyá pontűdi escse i decé deci. Zdá szo tűdi vòstampane z-Sztàroga Zákona Mòzesovi pēt i Josua knige, stere szo Kardos János prem. hodski dűhovnik pred 50 60 desetimi létmi zhéberszkoga ('zidovszkoga) jezika na nas vendszlovenszki jezik doli obrnoli. Steri rokopisz je dűga lēta tá bio vr'zeni i csűdna Bo'za szkrbnoszt ga je obarvala od zniczenya. Bilò je pa tò delo tak, ka szo pokojnyák, gda szo edne i drűge knige napiszali i nē szo dòbili, ki bi je vòdao stampati, (sinyoríja je tűdi nē mela pēnez), tak szo rokopisz, brez toga, ka bi komi kaj pravili, vkűpvézali i tá djáli med te drűge pizátvi i zacsnoli szo drűgo pizati. Niscse je nē znao, kaksí kincsi jesztejo tam med vnògimi pizmami. Po nyihovoj szmrti sze je pa tém mēnye brigao stoj za tá pizma, jedini, 'ze tűdi obsztarani, pri poglédí szlab szin, je je, kak nehasznovíti brgűs vkűp dao zagrñòti i na Szalafò k-szvojemi hràmi odpelati, na hí'ze pod lűcsiti, misom i moliom na porob.

Velka szrecsa, ka je té nehasznovíte papére nē dao 'ze'zgatí. (Bo'za szkrbnoszt!) Dugo lét szo tam pesznivili, dokecs szo v-ete sztotíne prvi létaj z-Budapesta dr. Melich János budapestinszkoga universála profeszor, szlávszki jezikov odlicsni znànc i pizátel nē eti hodili, dvòje pocsitnice szo sze v-Gornji-Petròvci pri Mikola profeszori dr'zali i vcsili sze nas vendszlovenszki jezik. Ziskávaví szo naso pizátév, szpoznávavli szo nas máli národ, od steroga szo v vecs szlávszki, náimre v-cseszki knigaj csteli i dobro znájò nyegovo històrijo. Intereszèrali szo sze doszta od Kardosa, kakti vendszlovenszkoga nájvéksega pizátela, ki je právi osznovitel bio prekmurszke literature. Z-Mikola profeszorum szta na Szalafò sla i tam na hí'ze pòdi med Kardosovimi zavr'zenimi pizmami ziskávava... Bogati kincs szta naisla: Mo'zesovi 5 i Josua knigo, Cérkevne historie, Toldia i vecs pēszem presztáve, rokopisze vu zvézke zvézane. Mo'zesovi i Josua knig presztávo szta hodoskomi dűhovniki, Magyar Jòzefi dalá tá za cérkeven nűc, ki je jo pá szledí Kováts Stevan szeniori na hrambo dao. Tak je tá presztáva obarvana i do stampa prisla, stero je zdà nasi csaszopiszov fond mogòcsi bio doprineszti. Kak nalehci bi té kincs preisao! Kelko trűda, kaksá vrēdnoszt bi sze zniczila, csi bi je Bo'za szkrbnoszt nebi obarvala! Szamò vu szebi sze razmí, ka je tò szamo nam evangelicsánom predrágo, ki nas jezik, naso pizátév, nase vadlűványe zametávavo, nyim je nics, zavékse prestimajo „Prekmurszki Profil“.

Nezahválni bi bili tak mi evangelicsanje proti nasim velikim mo'zom, csi bi po nyi zvelkim trűdom szprávjeno i nam niháno òrocchino, kakti dűhovno vrēdnoszt nebi postűvali, ár pòleg Sv. pizma preide on národ, steri je brezi zevcsenoszti i vu dűhovnoj kmici blòdi. Zàto szo pogovárjánya i káranya vrēdni oni vernici, ki zevcsenoszti nelűbíjo, ki szami szvoje csaszopisze, szvojo dűhovno hràno zavr'zejo, ki nyim na probo poszlanē numere Dűsevnoga lizsta, csi jí nenamēnijo obdr'zati, neposlejo vcsaszí nazà, nego tri, stiri i vecs numer szí dovolíjo posilati i li potom je poslejo nazà, stero je bogme szramotno, szlabo postenyé, ár z-sztém szami radi kvár rédíjo onoj násztavi, stera sze za nyi dűhovno naprēidēnye szkrbi i prinása áldove, pa bi nyim tò zevsze mòcsi podpérati szvéta du'znoszt mēla bidti.

Nevugodno je tüdi, ka doszta narocnikov neposle naprêplacsila notri do szlêdnyega hipa, nego na konec leta csáka i escse na dugse vrêmen, geto stampanya i postne sztroske mi za vszákov numerov po vödányi vcsaszi moremo plácsati.

Nevugodno je, ka v-nisterni gmajnaj i vesznicaj nití nepoznajo Düsevnoaga liszta. Zagvüšno szo tó oni dühovni szíromáci, sterim sze zaman glászi Krisztusov evangeliom, ki od Bogá doszta 'zelejo, nyemi pa nika nescsejo aldüvati. Jeli je tákse nê szram szebé za evangelicsáne dr'zati? Táksi szo szamo v-nasem serégi nika nê vrêdne numere, stere ni vküp nedávajo, ni nepovnozávajo: vernikov záji. Evangelicsanszka vera 'zive, na áldovnoszt gotove vernike racsúna, ti mrzli, k-mamoni pridrü'zeni, szo nê nyéne ovcsárnice ôrocsnici.

Za nase bodôcse vucsitele.

Vszém nam je dobro znáno, ka sze je po prikapcsenyi nase krajine k-Jugoszláviiji racsun nasi evangelicsanszki vucsitelov prevecs pomén-sao! Véndar sze nenájde ni eden roditel i cêrkevní voditel, steri nebi z-velkov szkrbjov glédao prôti bodôcsnoszti, pitajôcs: ka bode z-nase cêrkvi, csi nebode evang. vucsitelov, steri bi naso deco, naso mladézen vu evang. csütényi osznávlali, na evang. peszem vcsili i vu cêrkevnom 'zitki dészna dühovniki bili?

Goriszpoznavsi naso podgovornoszt prôti nasim pohodnikom, szmo hitili právocsaszno na presztor csinénya, nê szmo sze zbojali áldovov prinásanya i gori szmo posztavili Diacski Dom. Cil nas je bio, naj predvsem z-tov násztavov pripomoremo, da sze nasi szíromaskési szinovje morejo vönavcsiti za vucsitele. Z-pomocsjov Diacszkoga Doma je 'ze moglo vecs szrmaski dobri dijákov zvrstiti 4 zlócsse gimnázije, steri szo zdá na vucsiteliscsi.

Ali zdá sze je pa naprêpokázalo gvüšno zmenkanye szpoznanya i dr'zánya nasega právoga cila. Ár dokecs je példodenem Oucsek, Banfi, Kücsan v-Diacskom Dómi brezplácsno dóbo sztanoványe i hráno, tecsasz zdá — gda v Maribori mészecsno 700—800 din.-ov morejo plácsüvati za sztanoványe i hráno — komaj 100—200 Din-ov podpore dobijo mészecsno od Diacszkoga Dóma. Dá sze miszliti, z kaksimi velikimi materiálnim! nevolámi i szkrbmi sze bojüjejo zdá tê nasi bodôcsi vucsitelje.

Tó tak du'ze neszmê bidti. Dvôja prilika sze nam káze za pomôcs. Ta prvaje: v-Dijacs-kom Dómi naj szamo tisztí dober diják plácsa ménye od 300 Din-ov — tá niszika suma je itak

za vszákoga 'ze dobrôta — steri vucsitel, ali dühovnik namêni bidti. Po taksem niká vecs lehko prisparamo za nase preparandiste. Ta drúga pomôcs bi pa bila: véksa darovitnoszt nasi veredományi na tê cil. Bácskajszka sinyorija je szkoncsala na letosnyem szvojem szpráviscsi, ka vsze szvoje gmáne szilno goripozové, naj na etaksi cil na vszákó düso eden Dinár plácsajo notri vu sinyorije pêneznico. Tak sze bodo tam szkrbeli vszi za szvoje preparandiste. Pri naz pa od leta do leta z-nisterni far szkoron niksi dár nepride notri na tó naso násztavo. Obüdmo sze vszi na naso dú'znoszt!

Ti evangelicsanszki ocsa, ti lutheranszka mati, jeli szte znali sztôpiti nê dávno z-mírov-nov düsnovésztyov k-grobi vasega ocsé, vase materé, naj tam tiho molitev právite, edno csízto szkuzo potorige na nyihov kri'z, csi szte zamüdili, naj nyihov herb obdr'zite i bránite? Szná'ziti grobe ti pokojni, i sztrádati, vesznoti niháti te zivôcse je nê vugodno pred Bôgom.

Podpérajte, kak i gde li morete Diacski Dom! Eden drúgoga bremen noszte! Zevszémi dobrocinte, nájbote pa zdományimi vere nase! Glédajte, naj sze nemate szramotiti pred ocsákmi, kí szo nam lépe cêrkvi i sóle zídali, kí szo tak lúbili Rêcs, ka szo szvedocke, bojevnik, mantrniki bili. Neboj sze, mála csrêda, obdr'zi tvojoj deci ocsákov herb!

Kazács

k-dnêvnomi cstenyê Biblije.

Nov. **Ka právi Jezus od szébe?**

25. P. Dühovna hrána szem. Mk. 14, 17—25.
26. T. Brez greha szem. Jan. 8, 28—45.
27. Szr. Bo'zi szin szem. Mat. 11, 27 30.
27. Cs. Král szem. Mat. 21, 1—11.
29. P. Obládavnik szem. Jan. 16, 23 33.
30. Sz. Nájpotrebnési szem. Jan. 15, 1—8.

Dec.

1. N. Goszpôd szem. Mat. 24, 42—51.

Jezusa molécsi 'zitek.

2. P. Kak nasz vcsi moliti? Luk. 11, 1—4.
3. T. Rédno moli. Luk. 24, 30—35; Jan. 11, 42.
4. Szr. Vu szamotnoszti moli. Mk. 1, 35; 6, 45—46; Lk. 5, 15—16.
5. Cs. Ponizna podlo'znoszt pred Bôgom. Jan. 17, 1—7.
6. P. Visesnyega popa molitev. Jan. 17, 8—19.
7. Sz. Vjedina Bo'ze szini. Jan. 17, 20—26.
8. N. Hválódavanye. Mat. 11, 25; Jan. 11, 41.

Jezusa podlo'znoszt.

9. P. Cêla podlo'znoszt. Jan. 4, 31—37.
10. T. Podlo'znoszt Dühi. Mat. 4, 1—11.
11. Szr. Nyegovo podlo'znoszt nemôtijo maloverci. Jan. 11, 1—16.

12. Cs. Podlo'zen, csi je málo vövidönye na nászhaj. Mk. 9, 14—24.
13. P. Podlo'zen med trplénym tüdi. Mat. 16, 21—26.
14. Sz. Podlo'zen z-lübéznoszt do Ocsé. Jan. 14, 31; 15, 10.
15. Sz. Dár za podlo'znoszt. Filip. 2, 1—11.

Jezusa lübézen.

16. P. Jezusa lübézen vu szebé tádányi. Filip. 2, 1—11.
17. T. Vsze obinécsa bo'za lübézen. Mat. 4, 23—25; Jan. 10, 12—16.
18. Szr. Nezmekana lübézen. Luk. 10, 30—37.
19. Cs. Miloszt nyegove lübézni. Jan. 13, 21—30.
20. P. Szrcsnoszt nyegove lübézni. Jan. 18, 1—9.
21. Sz. Obesütznoszt nyegove lübézni. Luk. 7, 36—50.
22. N. Ponizznoszt nyegove lübézni. Jan. 13, 1—20.

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „Ár pride vöra, vu steroj vszi, ki szo vu grobáj, csüli bodo glász nyegov. I vö bodo sli, ki szo dobra csinili, na 'zitka gorisztánenyé, kí szo pa hüda csinili, na szödbe gorisztánenyé.“ (Jan. 5, 28—29.)

Na konci VII. létnika. Nasega liszta VII. létnika zádnya numera je eta. Ka szmo do etigamao pridti mogocsi bili, po vnögom deli ino trüdi, zádive i neprerazmènya doliobládajöcsi, tó Onomi mámo zahváliti, od koga je doliidöcse vsze dobro dánye, i vszáki popolni dár; brezi Koga níkej nemoremo csiníti. On nam je vöpokázao gordánya, i On nam je darüvao z-miloscse möcs, naj známo szpunyávatí nase náloge. Z-lübéznosztjov proszimo cstitelè nasega liszta, naj ponövíjo vszi szvoja naprèplacsila. Nas liszt je szamo tak mogöcsi szpunyávatí szvoje pozványe, ino cil, steroja je pred szébe posztavo, je téda mogöcsi doszégnoti, csi sze lóger nyegovi cstitelov nigdár ne poménsa, nego od leta do leta krepí i poveksáva. Nasega liszta pokrepküvanye nase vrélo lüblene cèrkvi csisz-tése i blá'zene bodöcsnoszti prisesztjé szlú'zi. Záto proszimo zdá z lübéznosztjov vsze cstitelè nasega liszta, naj nadale tüdi naprèplacsnici osztánejo, krepíjo evangelicsanszki stamp i prék nyega evangelicsanszke cèrkvi dugoványe!

Neküpte szi drügi kalendari, nego pocsákajte nas *Evangelicsanszki Kalendari*, steri de naszkori zgotovleni! Doszta intereszantnoga, lè-

poga i hasznovitoga cstenyá bode vu nyem.

Szamovolni dári na goridr'zánye Düsev-noga Liszta: Kühár Franc (Bencák) Puconci 10, Horváth Lajos Dolina 3, Hassaj Matyas Sala-menci 10, Banfi Stefan Salamenci 2, N. N. Bre-zovki 5, Panker Stefan Puconci 5, Santavec Já-nos Vanecsá 5, Cselák János Gorica 5, Kolosa János Dolina 5 Din. — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Gornya Szlávecsa. Dári na cèrkev zida-nya po zlátoj knigi: Krányec Franc, roj. Nusz-kova, Sárkány János, roj. Nuszkova, Katzbeck Franz, roj. Tauka (Burgenland), Ivanics Franc, roj. Dolnja Szlávecsa, szo poszlali iz Fray Ben-tosa, Uruguay 2—2 dollára, Ivanics Stefan, roj. Dol. Szlávecsa, tüdi od tisztèc 1 i 1/2 dolára, Donosa Alojz, roj. Dol. Szlávecsa, rkt. vere, tüdi od tisztèc i dolár; goszpá Lang iz Dolicsa 50 Din, Küronya Sándor z tüv. iz Gornje Len-dave 50 Din., Rogács Teréz iz Nuszkove na szpömenek † sztarisov 50 Din. — Vszém dari-telom najtoplésa hvála! Proszimo nadale dáre na naso cèrkev!

Dári k-neszprhlívomi venci v-szpomin na Luthárovo Fliszar Sarolto za Diacszoga Dö-ma stipendij: Zsibrik Lajos Polana 20 din, Ci-pott Mariska Polana 20 din, Zrinszki Sándor Moscsanci 10 din, Grof Mariska Puconci 10 din, Krányec Sándor Krnci 10 din, Cselák Vil-ma Gorica (Montevideo) 25 din. — Nájszrdcsnè-sa hvála za té korine postüvanya!

Dári na Diacski Dom v-püconszkoj fari po zlátoj knigi: Gergorec Jozef Krnci 10 D., Rituper Lajos Kri'zevci 20 D., Zsibrik Lajos Po-lana 10 D., Gorza Verona Andrejci 10 D., Kü-hár Emilia Puconci 10 D., Grof Mariska Pucon-ci 10 D., N. N. Brezovci 35 D., Skrilec Kalman na szp. ocsé Lemerje (Buenos Aires) 100 D., Bükvics Franc na szp. ocsé i brata Lemerje (Buenos Aires) 100 Din. — Topla hvála!

Nenaváden dogodtek na pokopálicszi vu Lodzi. Eden dr'závni csesztnik je pri grobi szvoje 'zené szamomorsztvo vszino. Pöleg naprè-szpisza szo ga steli pokopati kre sanca brütiva. Ali za cajtá pokápanya sze je vküpszpravilo na brütivi edno 4—5000 'zenszek, stere szo zabrá-nile pokápanye, skrinjo szo vkrajzvelé i grob szo szkopale poleg toga szamomorca 'zené gro-ba i tá szo ga pokopale.